

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 21. 6. 2012
COM(2012) 335 final

2012/0163 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**ktorým sa stanovuje rámec na riešenie finančnej zodpovednosti spojennej so súdmi
urovnávania sporov medzi investorom a štátom zriadenými medzinárodnými dohodami,
ktorých zmluvnou stranou je Európska únia**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Úvod

Od Lisabonskej zmluvy patria priame zahraničné investície do rozsahu pôsobnosti spoločnej obchodnej politiky Únie a teda do výlučnej právomoci Únie. Hlavným znakom medzinárodných dohôd o priamych zahraničných investíciách (obyčajne sa uvádzajú ako dohody o ochrane investícií) je, že umožňujú investorovi podať žalobu na štát v prípade, že tento štát údajne konal v rozpore s dohodou o ochrane investícií (ďalej len „urovnávanie sporov medzi investorom a štátom“). Keď sa začne takýto súdny spor, vzniknú príslušnému štátu náklady (administratívne poplatky týkajúce sa vedenia sporu, zaplatenie rozhodcov, honoráre právnikom) a v prípade, že príslušný štát tento spor prehrá, môže sa od neho vyžadovať zaplatenie náhrady.

Únia už je zmluvnou stranou jednej dohody s možnosťou urovnania sporov medzi investorom a štátom (Zmluva o energetickej charte¹) a Únia sa bude snažiť vyjednať takéto ustanovenia v ďalších dohodách, o ktorých sa v súčasnosti rokuje alebo sa bude rokovať v budúcnosti. Je preto potrebné zvážiť, ako riešiť finančné následky takýchto sporov. Týmto nariadením sa má stanoviť rámec na riešenie takýchto dôsledkov.

Hlavnou organizačnou zásadou tohto nariadenia je, že finančnú zodpovednosť vyplývajúcu z prípadov urovnania sporu medzi investormi a štátom by mal niesť subjekt, ktorý poskytol zaobchádzanie, ktoré je predmetom sporu. To znamená, že v prípade, ak príslušné zaobchádzanie poskytli inštitúcie Únie, finančnú zodpovednosť by mali niesť inštitúcie Únie. V prípade, ak príslušné zaobchádzanie poskytol členský štát Európskej únie, finančnú zodpovednosť by mal niesť daný členský štát. Len v prípade, keď si konanie členského štátu vyžaduje právo Únie, by finančnú zodpovednosť mala niesť Únia. Zavedenie tejto hlavnej zásady tiež znamená, že treba zvážiť, či a za akých podmienok by buď Únia alebo členský štát, ktorý poskytol zaobchádzanie, ktoré je predmetom sporu, mali konať ako odporca, ako v konkrétnych prípadoch štruktúrovať spoluprácu medzi Komisiou a členským štátom, ako zaobchádzať s možnosťou urovnávania sporov a nakoniec aké mechanizmy sú potrebné na to, aby sa zabezpečilo, že každé pridelenie zodpovednosti môže byť vykonané účinne.

Tieto doplnkové prvky tiež musia zohľadniť tri ďalšie zásady, ktoré tvoria základ tohto nariadenia. Prvou zásadou je to, že pokiaľ ide o Úniu, nesmie mať pridelenie vplyv na rozpočet, s tým výsledkom, že Únia nesie len tie náklady, ktoré boli spôsobené aktmi inštitúcií Únie. Druhou zásadou je, že fungovanie mechanizmu musí byť také, aby neznevýhodňovalo investora z tretej krajiny potrebou riadiť finančnú zodpovednosť v rámci Únie. Inými slovami, v prípade nezhody medzi Úniou a členským štátom, sa investorovi z tretej krajiny vyplatí akákoľvek priznaná čiastka a potom sa bude riešiť pridelenie zodpovednosti v rámci Únie. Treťou zásadou je, že mechanizmus musí rešpektovať základné princípy riadenia vonkajšej činnosti Únie, stanovené v zmluvách a judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, najmä čo sa týka jednoty zastupovania navonok a lojálnej spolupráce.

¹ Ú. v. ES L 380, 31.12.1994, s. 1.

Je potrebné uviesť, že Komisia predpokladala potrebu tohto nariadenia vo svojom oznámení „Na ceste ku komplexnej európskej medzinárodnej investičnej politike.“²

Navrhované nariadenie si výslovne vyžiadal Európsky parlament vo svojom uznesení o budúcej medzinárodnej investičnej politike EÚ (bod 35 uzn. A7 – 0070/2011 prijatého 22. apríla 2011). Okrem toho Rada požiadala Komisiu v svojom dokumente „Záver o komplexnej medzinárodnej investičnej politike“ (25. októbra 2010), aby preštudovala danú problematiku. Následné diskusie v Rade, najmä v súvislosti s prijatím príslušných smerníc na rokovania pre určité dohody, ktoré sú v súčasnosti predmetom rokovaní, potvrdili silný záujem Rady o túto iniciatívu.

1.2. Právomoc Únie uzatvárať dohody o ochrane investícií a medzinárodná zodpovednosť Únie v rámci týchto dohôd

Komisia zastáva názor, že Únia má výlučnú právomoc uzatvárať dohody týkajúce sa všetkých záležitostí súvisiacich so zahraničnými investíciami, tzn. tak s priamymi zahraničnými investíciami, ako aj s portfóliovými investíciami³. Článkom 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa stanovuje výlučná právomoc v oblasti priamych zahraničných investícií. Právomoc Únie v oblasti portfóliových investícií vyplýva podľa názoru Komisie z článku 63 ZFEÚ. V uvedenom článku sa stanovuje, že pohyb kapitálu medzi členskými štátmi Únie a tretími štátmi nesmie podliehať obmedzeniam. V článku 3 ods. 2 ZFEÚ sa stanovuje výlučná právomoc Únie, pokiaľ medzinárodná dohoda obsahuje pravidlá, ktorými môžu byť... dotknuté spoločné pravidlá alebo „môže byť pozmenený rozsah ich pôsobnosti“. Podľa názoru Komisie musí mať Únia výlučnú právomoc takisto v oblasti portfóliových investícií, keďže plánované pravidlá, ktoré sa budú bez rozdielu uplatňovať na portfóliové investície, môžu ovplyvniť spoločné pravidlá o pohybe kapitálu stanovené v článku 63 zmluvy.

Navyše je Komisia toho názoru, že právomoc Únie sa vzťahuje na všetky normy uvedené v dokumentoch o ochrane investícií vrátane vyvlastnenia. Po prvé, podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora zahŕňa právomoc Únie v oblasti spoločnej obchodnej politiky záväzky platné po vstupe na trh (t.j. po dovoze tovaru alebo po usadení poskytovateľa služieb), aj v prípade, že si členský štát zachoval možnosť prijať vnútorné pravidlá⁴. Preto je ustálenou praxou, že právomoc Únie v oblasti obchodu s tovarom sa neobmedzuje na hraničné opatrenia, ako sú clá či dovozné kvóty, ale vzťahuje sa aj na záležitosti po dovoze, napr. na poskytnutie národného zaobchádzania a zaobchádzania podľa doložky najvyšších

² KOM(2010) 343 v konečnom znení, s. 10.

³ Tamtiež, s. 8.

⁴ Stanovisko Európskeho súdneho dvora 1/94 Zb. 1994, s. I-5267, najmä bod 29 a body 32 a 33.

„32) Podľa holandskej vlády je spoločná účasť Spoločenstva a členských štátov na dohode WTO opodstatnená, keďže členské štáty majú v súvislosti s technickými prekážkami obchodu svoju vlastnú právomoc z dôvodu nepovinnosti povahy niektorých smerníc Spoločenstva v tejto oblasti, a na základe toho, že sa v tejto oblasti nedosiahla úplná harmonizácia a ani sa v uvedenej oblasti neplánuje.

33) Toto tvrdenie nie je možné akceptovať. Dohoda o technických prekážkach obchodu, ktorej ustanovenia majú len zabezpečiť, aby technické predpisy a normy a postupy posudzovania zhody s technickými predpismi a normami nevytvárali zbytočné prekážky medzinárodnému obchodu (pozri preambulu a články 2.2 a 5.1.2 dohody), patrí do pôsobnosti spoločnej obchodnej politiky.“

výhod, pokiaľ ide o dane a ostatné vnútorné zákony a predpisy⁵, alebo odstránenie zbytočných prekážok obchodu vyplývajúcich z technických predpisov a noriem⁶. Podobne sa všeobecne prijíma názor⁷, že právomoc Únie, pokiaľ ide o „obchod so službami“, sa nezaťháva len otázky súvisiace s prístupom na trh, ale tiež na záležitosti ako národné zaobchádzanie a zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod, pokiaľ ide o vnútorné zákony a iné právne predpisy, ako aj určité záväzky, pokiaľ ide o správu a obsah domácich právnych predpisov. Na základe tohto prístupu sa právomoc Únie pre priame zahraničné investície a pohyb kapitálu musí vzťahovať aj na normy, ktoré sa uplatňujú po usadení, vrátane národného zaobchádzania a zaobchádzania podľa doložky najvyšších výhod, spravodlivého a rovnakého zaobchádzania a ochrany proti vyvlastneniu bez náhrady.

Ďalej je potrebné poznamenať, že článkom 345 ZFEÚ sa stanovuje len to, že zmluvy sa netýkajú úpravy vlastníckych vzťahov, ktorá sa uplatňuje v členských štátoch. Zmluvy týkajúce sa ochrany investícií sa netýkajú úpravy systému vlastníctva majetku – skôr vyžadujú, aby vyvlastnenie podliehalo určitým podmienkam vrátane, okrem iného, vyplatenia náhrady. Špecifické pravidlo v článku 345 teda neznamená, že Únia nemá právomoc v oblasti pravidiel týkajúcich sa vyvlastnenia, ktoré sú zahrnuté v dohodách o ochrane investícií. Nakoniec, je tiež zavedené, že právomoc stanovovať a uplatňovať ustanovenia o urovnaní sporov je spojená so základnou právomocou týkajúcou sa predmetu pravidiel⁸.

Z toho teda vyplýva, že v prípade, že je dohoda uzavretá len s Úniou, potom je to len Únia, ktorú môže investor žalovať. Bolo by to tak dokonca aj v prípade, keď poskytnuté zaobchádzanie, ktoré je napadnuté v rámci urovnávania sporov medzi investorom a štátom, nie zaobchádzaním poskytnutým Úniou, ale členským štátom. V prípade, že by stranami dohody boli Európska únia i členské štáty a je treba rozhodnúť, kto je podľa medzinárodného práva zodpovedný za konkrétne opatrenie, Komisia je toho názoru, že o tom nerozhoduje autor aktu, ale rozhoduje sa o tom na základe právomoci týkajúcej sa predmetu príslušných medzinárodných pravidiel, podľa zmluvy. Z tohto pohľadu nie je podstatné, že členský štát má právomoc v rámci pravidiel o vnútornom trhu vykonávať legislatívnu činnosť na vnútroštátnej úrovni.

Tento prístup potvrdila judikatúra Súdneho dvora. Napr. v stanovisku 1/91 Súd zastáva názor (pridané zvýraznenie):

Výraz „zmluvné strany“ je definovaný v článku 2 písm. c) dohody. Pokiaľ ide o Spoločenstvo a jeho členské štáty, v závislosti od prípadu sa vzťahuje na Spoločenstvo a členské štáty, alebo na Spoločenstvo, alebo na členské štáty. Ktorá z troch možností sa vyberie, sa v jednotlivých prípadoch odvodí z príslušných

⁵ Pozri článok I:1 a článok III Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994 (GATT 1994) a stanovisko 1/94, bod 34.

⁶ Pozri článok 2.2 Dohody WTO o technických prekážkach obchodu (TBT) a stanovisko 1/94, body 31-33.

⁷ Vo svojom stanovisku 1/2008 Európsky súdny dvor odmietol tvrdenie Španielska, že právomoc Spoločenstva, pokiaľ ide o obchod so službami podľa článku 133 Zmluvy o ES bola obmedzená na služby poskytované v rámci spôsobu 2 (t. j. cezhraničné služby). Podľa Európskeho súdneho dvora zahŕňa článok 133 Zmluvy o ES na základe Zmluvy z Nice aj ďalšie tri spôsoby poskytovania služieb uvedené v GATS vrátane poskytovania služieb založením „obchodnej prítomnosti“ (spôsob 3). Pozri stanovisko 1/2008 body 120-123. Okrem toho v stanovisku 1/2008 neexistuje žiadna zmienka o tom, že v prípade odvetví, kde mala ES výlučnú právomoc, sa táto právomoc nerozšírila na záväzky národného zaobchádzania.

⁸ Stanovisko 1/91 Európskeho súdneho dvora Zb. 1991, s. I-060709.

ustanovení tejto dohody a z príslušných právomocí Spoločenstva a členských štátov tak, ako vyplývajú zo zmluvy o EHS a zmluvy o ESUO⁹.

V medzinárodnom kontexte uznala Komisia pre medzinárodné právo možnosť, že medzi medzinárodnými organizáciami a jej členmi sa môžu uplatňovať osobitné pravidlá. Pri vypracovávaní svojich návrhov článkov o zodpovednosti medzinárodných organizácií Komisia pre medzinárodné právo ustanovila, že za určitých okolností nemusia byť jej pravidlá o zodpovednosti uplatniteľné alebo sa môžu zmeniť¹⁰.

Kým v predchádzajúcom texte z už uvedených dôvodov nesie medzinárodnú zodpovednosť za porušenie ktoréhokoľvek ustanovenia v rámci právomoci Únie v zásade Únia, z hľadiska práva Únie je možné stanoviť rozdelenie finančnej zodpovednosti medzi Úniou a členské štáty. Ako je uvedené v bode 1.3 ďalej, Komisia sa domnieva, že by bolo vhodné, aby každý členský štát niesol finančnú zodpovednosť za svoje vlastné akty, pokiaľ takéto akty nevyžaduje právo Únie.

Aj keď by podobne zo zmienených dôvodov mala Únia v zásade konať ako odporca v prípadnom spore týkajúcom sa údajného porušenia ustanovenia medzinárodnej dohody, ktoré patrí do výlučnej právomoci Únie, a to aj v prípade, keď je takéto porušenie spôsobené konaním členského štátu, malo by byť možné, ako je výslovne ustanovené v článku 2 ods. 1 ZFEÚ, splnomocniť členský štát, aby za vhodných okolností konal ako odporca z dôvodu možného značného zaťaženia (aj dočasného) rozpočtu Únie a zdrojov Únie, pokiaľ by vo všetkých prípadoch konala ako odporca Únia. To znamená, že namiesto vytvorenia mechanizmov spôsobom reflektujúcim prísne uplatňovanie pravidiel, pokiaľ ide o právomoc, je vhodnejšie predložiť pragmatické riešenia, ktoré zabezpečia investorovi právnu istotu a stanovujú všetky potrebné mechanizmy umožňujúce bezproblémový priebeh rozhodcovského konania a prípadne vhodné pridelenie finančnej zodpovednosti. Ako je uvedené ďalej v oddiele 1.4, Komisia je toho názoru, že členským štátom by sa malo povoliť konať ako odporca, aby mohli hájiť svoje vlastné konanie s výnimkou určitých okolností, keď si záujem Únie vyžaduje opak. Musí sa to realizovať pri súčasnom zabezpečení rešpektovania zásady jednoty zastupovania navonok.

1.3. Pridelenie finančnej zodpovednosti

Ako je už uvedené, urovnávaním sporov medzi investorom a štátom vznikajú príslušným stranám určité náklady, tak vo forme poplatkov, ako aj vyplatenia sumy priznanej konečným rozsudkom. Je dôležité oddeliť otázku vedenia a riešenia rozhodcovského nároku v spore medzi investorom a štátom od otázky pridelenia finančnej zodpovednosti. Je to potrebné s cieľom zabezpečiť spravodlivé rozdelenie nákladov, tak aby rozpočet EÚ – a následne rozpočty členských štátov, ktorých sa tento nárok netýka – neboli zaťažené nákladmi súvisiacimi so zaobchádzaním poskytnutým jedným členským štátom. Preto bez ohľadu na to, či v súvislosti s nárokom vystupuje ako odporca Únia alebo členský štát, finančná zodpovednosť za všetky náklady by mala vychádzať z pôvodu zaobchádzania, na ktorý sa investor sťažuje. Pokiaľ má teda zaobchádzanie napadnuté investorom pôvod výlučne v určitom členskom štáte, daný členský štát by mal hradiť náklady vyplývajúce z urovnania sporu. Podobne v prípade, keď má zaobchádzanie, na ktoré sa investor sťažuje, pôvod v inštitúciách Únie (vrátane prípadu, keď dané opatrenie bol prijaté členským štátom na základe

⁹ Stanovisko 1/91, bod 33

¹⁰ Pozri článok 64 dokumentu A/CN.4/L.778 z 30. mája 2011 a správu Komisie pre medzinárodné právo, šesťdesiateprvé zasadnutie (A/64/10), s. 173 -175.

toho, že si to vyžaduje právo Únie), finančnú zodpovednosť by mala niesť Únia. Rovnako rozhodnutie o urovnaní sporu a zodpovednosť za vyplatenie sumy v rámci urovnania by mali vychádzať z daného zaobchádzania.

Rozdelenie finančnej zodpovednosti medzi Úniu a členský štát síce môže viesť ku zložitým úvahám, investor žalujúci o nárok by však nemal byť nepriaznivo ovplyvnený prípadnou nezhodou medzi Úniou a členským štátom. Preto by sa mali prijať ustanovenia, aby sa zabezpečilo, že akákoľvek suma priznaná konečným rozsudkom alebo v rámci urovnania bude okamžite investorovi vyplatená, bez ohľadu na rozhodnutia o rozdelení finančnej zodpovednosti. S cieľom obísť zbytočné čerpanie prostriedkov z rozpočtu Únie, by sa mali prijať ustanovenia o pravidelných platbách do rozpočtu Únie na účely pokrytia nákladov na rozhodcovské konanie, ako aj na okamžitú náhradu v prospech rozpočtu Únie zo strany príslušného členského štátu.

1.4. Úlohy Únie a členských štátov v súvislosti s vedením sporov

Tento návrh rozlišuje tri rozdielne prípady, čo sa týka rozdelenia úloh medzi Úniu a členské štáty v súvislosti s vedením sporov v rámci dohôd, ktorých zmluvnou stranou je Únia.

V prvom prípade by Únia konala ako odporca, pokiaľ je zaobchádzanie, ktoré údajne nie je v súlade s dohodou, zaobchádzaním poskytovaným jednou alebo viacerými inštitúciami Únie. V takých prípadoch by Únia prevzala plnú finančnú zodpovednosť.

V druhom prípade by členský štát konal ako odporca v prípade, keď bolo príslušné zaobchádzanie poskytované daným členským štátom. V takých prípadoch by tento členský štát prijal plnú finančnú zodpovednosť. V tejto situácii by členský štát musel Komisiu informovať o vývoji týkajúcom sa daného prípadu a umožniť Komisii udávať smer v určitých otázkach.¹¹

V treťom prípade by Únia konala ako odporca vzhľadom na zaobchádzanie poskytované členským štátom. To by nastalo v prípade, ak by sa členský štát rozhodol, že nebude konať ako odporca. Tiež by k tomu došlo v prípade, že Komisia rozhodne, že ide o otázky práva Únie, takže môže byť finančne zodpovedná Únia, a to čiastočne alebo úplne. Tiež by to platilo v prípade, keď Komisia zastáva názor, že je potrebné stanovisko Únie, aby sa zabezpečila jednota zastupovania navonok, pretože je pravdepodobné, že podobné nároky môžu byť vznesené v sporoch voči iným členským štátom alebo pretože spory vyvolávajú nevyriešené právne otázky, ktoré sa pravdepodobne znovu objavia v iných sporoch. Úniu bude zastupovať Komisia v súlade so svojou úlohou pri zastupovaní navonok stanovenou článkom 17 Zmluvy o Európskej únii.

Pre Komisiu je zrejmé, že pokiaľ v prípade zaobchádzania poskytovaného členským štátom vystupovať ako odporca Únia, bude potrebné zabezpečiť vysoký stupeň spolupráce s príslušným členským štátom. Bude to zahŕňať úzku spoluprácu pri príprave obhajoby, od začiatku až do konca konania. Bude potrebné poskytovať si navzájom dokumenty a zástupcovia členských štátov by mali byť súčasťou delegácie Únie. Prijatie právnych predpisov týkajúcich sa konkrétnej úlohy týchto zástupcov pri vypočutiach alebo umožňujúcich individuálne podania by však zaviedlo príliš strnulý systém a mohlo by to viesť

¹¹ Ako je stanovené v článku 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú prechodné opatrenia pre bilaterálne investičné dohody medzi členskými štátmi a tretími krajinami [2010/197 COD].

k ťažkostiam pri zabezpečovaní jednoty zastupovania Únie navonok. Z tohto dôvodu, aj keď je cieľom Komisie zabezpečiť úzku a účinnú spoluprácu, by toto nariadenie nemalo obsahovať podrobnosti o takýchto prvkoch a malo by len stanoviť zásadu úzkej spolupráce medzi Úniou a členskými štátmi.

Pri neformálnych konzultáciách v rámci príprav tohto návrhu Komisia preskúmala niekoľko alternatív. Jednou takou alternatívou bol mechanizmus, kde by Únia a príslušný členský štát vystupovali spoločne ako odporca. Podľa názoru Komisie však takýto mechanizmus pre urovnávanie sporov medzi investorom a štátom nie je vhodný. Po prvé, nestanovuje adekvátny mechanizmus na rozdelenie finančnej zodpovednosti medzi príslušný členský štát a Úniu. Možnosť, že by členský štát vyplatil prípadnú sumu priznanú rozsudkom a potom požadoval náhradu tejto sumy od Európskej únie, pričom by sa sám snažil určiť, ktoré prvky vyžaduje právo Únie, by nebola v súlade s rozpočtovými postupmi, ani účinná a ani by neuznávala úlohu Komisie pri vykonávaní práva Únie. Po druhé, mohlo by to viesť k nejednotnosti pri obhajobe týkajúcej sa nároku, keď by každý spoluodporca predkladal protichodné alebo odlišné stanoviská. Nebolo by to v súlade so zásadou jednoty zastupovania navonok, stanovenej Súdnym dvorom Európskej únie. Po tretie by to mohlo viesť k tomu, že by o rozdelení právomocí medzi Úniou a členské štáty, musel za okolností, keď obidvaja spoluodporcovia Únia aj členský štát predložia súdu rozdielne stanoviská v tejto otázke, rozhodnúť súd; treba sa vyhnúť scenáru, keď sa tretia strana vydáva stanovisko k čisto internej záležitosti EÚ. Nakoniec v prípade scenára, keď je prípad úspešne obhájenej a odporcovia sú priznané náklady, je nepravdepodobné, že by súd pripustil, aby náhradu nákladov získala Únia aj príslušný členský štát. Nie je prijateľné, aby sa prípadné náklady, ktoré sa majú nahradiť Únii, znížili s cieľom pokryť náklady vzniknuté členskému štátu, ktorý vystupoval ako spoluodporca (alebo naopak). Výsledkom by bola nižšia ako úplná náhrada prostriedkov pridelených Úniou, a v dôsledku toho by nemohla byť pre Úniu zabezpečená rozpočtová neutralita tejto činnosti.

1.5. Uznávanie a výkon rozsudkov voči Únii

Je tiež potrebné stanoviť pravidlá na riešenie situácie, keď bude za zodpovednú považovaná EÚ. Keďže Európska únia je alebo bude zmluvnou stranou takýchto dohôd, bude mať medzinárodný záväzok uznať prípadný rozsudok vydaný voči nej. Európska únia by takýto záväzok rešpektovala.

Keďže urovanie sporov medzi investorom a štátom je založené na rozhodcovskom konaní, vo väčšine krajín vrátane členskými štátmi Európskej únie, je uznávanie a výkon rozsudkov vo veciach investícií založené na príslušných právnych predpisoch upravujúcich rozhodcovské konanie. Tieto sú zase často založené na Newyorskom dohovore z 10. júna 1958 o uznávaní a výkone cudzích rozhodcovských rozhodnutí alebo na Modelovom zákone Komisie OSN pre medzinárodné obchodné právo (UNCITRAL) o rozhodcovskom konaní v medzinárodnom obchodnom styku z roku 1985 (v znení zmien a doplnení z roku 2006)¹². Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov (dohovor ICSID) stanovuje špecifické fórum pre urovnávanie investičných sporov. Ako je stanovené v jeho článku 54 ods. 1:

Každý zmluvný štát uzná rozhodcovský nález vydaný podľa tohto Dohovoru ako záväzný a bude na svojom území vymáhať plnenie peňažných záväzkov uložených v

¹² Tieto nástroje sú si v mnohom podobné.

rozhodcovskom náleze, akoby to bolo konečné rozhodnutie súdu v tomto štáte. Zmluvný štát s federálnym usporiadaním môže vymáhať takéto rozhodnutie na svojich federálnych súdoch alebo ich prostredníctvom a môže určiť, že tieto súdy budú nakladať s rozhodcovským nálezom, akoby išlo o konečné rozhodnutie súdov vlastného štátu.

Pravidlá, ktoré sa uplatňujú na uznávanie a výkon rozsudkov týkajúcich sa investícií sú pravidlá stanovené v dohovore ICSID, pokiaľ dané rozhodcovské konanie prebieha podľa pravidiel dohovoru ICSID a v opačnom prípade pravidlá obsiahnuté v Newyorskom dohovore a vo vnútroštátnych zákonoch o rozhodcovskom konaní. Podľa informácií Komisie len Spojené kráľovstvo a Írsko stanovujú vo svojom vnútroštátnom práve osobitné postupy na riešenie rozhodcovských nálezov vydaných podľa dohovoru ICSID¹³.

Tieto pravidlá sa budú podľa potreby uplatňovať na rozhodcovské konanie vedené podľa dohôd Únie. I keď nie sú zaznamenané žiadne prípady, že by Únia alebo jej členské štáty odmietli rešpektovať rozsudok, v prípade, že by investor považoval za potrebné žiadať o uznanie alebo výkon rozsudku, musel by požiadať o takéto uznanie alebo výkon prostredníctvom súdov členských štátov. Ak sa požaduje výkon rozsudku voči Únii, uplatní sa článok 1 protokolu (č. 7) o výsadách a imunitách Európskej únie:

Majetok a aktíva Únie nemôžu byť predmetom akéhokoľvek správneho alebo súdneho výkonu rozhodnutia bez povolenia Súdneho dvora.

To znamená, že v prípade, že investor požaduje výkon rozsudku vzťahujúci sa na aktíva Únie, bude sa pravdepodobne musieť obrátiť na Súdny dvor Európskej únie. Komisia sa domnieva, že Súdny dvor by uplatnil v takýchto situáciách štandardný prístup zvrchovanej imunity, s tým, že situácia v rámci Únie by bola porovnateľná so situáciou v iných krajinách vrátane členských štátov Európskej únie, v ktorých by sa uplatnila medzinárodná zásada zvrchovanej imunity.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Tento návrh nebol predmetom posúdenia vplyvu. Je to z toho dôvodu, že nariadenie samo osebe neobsahuje ustanovenia o urovnávaní sporov medzi investorom a štátom, čo zase môže viesť k potrebe byť účastníkom rozhodcovského konania alebo povinnosti platiť náhradu. Pokiaľ je možné analyzovať potenciálne vplyvy takýchto ustanovení, vykoná sa to v posúdení vplyvu v prípade daných dohôd. Oddiel 4 uvedený ďalej napriek tomu poskytuje určité vysvetlenie o pravdepodobných dôsledkoch pre rozpočet.

Pri príprave tohto návrhu Komisia absolvovala niekoľko stretnutí so zástupcami členských štátoch a Európskym parlamentom. Názory vyjadrené na týchto stretnutiach boli náležite zohľadnené v priloženom návrhu.

¹³ Pozri v prípade Spojeného kráľovstva zákon o rozhodcovskom konaní 1966 (Spory týkajúce sa medzinárodných investícií) a v prípade Írska zákon o rozhodcovskom konaní 1980 (časť Iv).

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

3.1. Právny základ

Návrh sa zakladá na článku 207 ods. 2 ZFEÚ, ktorým sa ustanovuje výlučná právomoc Únie pre spoločnú obchodnú politiku vrátane priamych zahraničných investícií.

3.2. Predstavenie návrhu

Navrhované nariadenie stanovuje rámec pre rozdelenie finančnej zodpovednosti vznikajúcej z urovnania sporu medzi investorom a štátom vedeným podľa dohôd, ktorých zmluvnou stranou je Únia.

3.2.1. Kapitola I: všeobecné ustanovenia

V tejto kapitole sa stanovuje rozsah pôsobnosti navrhovaného nariadenia a obsahuje definície použitých termínov. Navrhované nariadenie sa uplatňuje na urovanie sporu začatého investorom tretej strany a vedené podľa dohody, ktorej zmluvnou stranou je Únia. Neuplatňuje sa v prípadoch urovnania sporu medzi štátmi, pokiaľ ide o ustanovenia o ochrane investícií, keďže tieto sa ako také nezahŕňajú možnosť finančnej náhrady. Štátu, ktorý by chcel požadovať náhradu, by museli byť priznané príslušné nároky jeho investorov.

3.2.2. Kapitola II: pridelenie finančnej zodpovednosti

V tejto kapitole sa stanovuje základ, podľa ktorého sa bude finančná zodpovednosť vyplývajúca z nároku uplatňovaného v rámci urovnávania sporu prideľovať Únii, členskému štátu alebo obidvom.

Hlavným kritériom na pridelenie bude pôvod zaobchádzania, voči ktorému investor podal sťažnosť. Ak má zaobchádzanie pôvod v akte Únie, potom bude finančnú zodpovednosť niesť Únia. Ak má zaobchádzanie pôvod v akte členského štátu, potom finančnú zodpovednosť bude niesť členský štát, pokiaľ sa zaobchádzanie nevyžadovalo na základe práva Únie. Členský štát by však mal niesť finančnú zodpovednosť za zaobchádzanie vyžadované právom Únie v prípadoch, kde takéto zaobchádzanie bolo vyžadované s cieľom napraviť predchádzajúce porušenie práva Únie.

V prípadoch, v ktorých bola finančná zodpovednosť pridelená členskému štátu, Komisia môže prijať rozhodnutie, ktoré stanoví toto pridelenie zodpovednosti.

Bez ohľadu na tieto kritériá pre pridelenie, finančnú zodpovednosť bude niesť členský štát v prípade, že sa tento členský štát rozhodne prijať finančnú zodpovednosť vyplývajúcu z nároku, v súvislosti s ktorým Únia je alebo vystupuje ako odporca alebo sa členský štát rozhodne ho urovnať.

Ak členský štát prijme finančnú zodpovednosť vyplývajúcu z nároku, daný členský štát a Komisia sa môžu dohodnúť na mechanizme, prostredníctvom ktorého sa zaplatia náklady za rozhodcovské konanie a suma priznaná rozsudkom. Komisia informuje rozhodcovský súd a konkrétneho investora o prijatí finančnej zodpovednosti členským štátom.

3.2.3. Kapitola III: vedenie sporov

V tejto kapitole sa stanovujú zásady súvisiace s vedením sporov týkajúcich sa zaobchádzania poskytovaného, či už čiastočne alebo úplne, Úniou alebo členským štátom.

V oddiele 1 tejto kapitoly sa stanovuje, že Únia vystupuje ako odporca vždy, keď sa spor týka zaobchádzania poskytovaného Úniou.

V oddiele 2 sa uvádza situácia, keď sa spor týka, úplne alebo čiastočne, zaobchádzania poskytovaného členským štátom. Okamžite, ako sa to dozvie oznámi Komisia príslušnému členskému štátu, že investor v súlade s ustanoveniami dohody o ochrane investícií požiadal o konzultácie. Konkrétny členský štát sa môže zúčastniť konzultácií a poskytne Komisii všetky príslušné informácie.

Okamžite ako Komisia alebo členský štát dostane oznámenie o rozhodcovskom konaní od investora v súlade s ustanoveniami dohody o ochrane investícií, vzájomne sa informujú. Členský štát môže v súvislosti s nárokom konať ako odporca, pokiaľ Komisia nerozhodne, že Únia by mala konať ako odporca alebo samotný členský štát si želá, aby ako odporca vystupovala Únia. Komisia môže vydať rozhodnutie, že Únia koná ako odporca v prípadoch, keď:

- a) je pravdepodobné, že Únia bude musieť niesť prinajmenšom určitú finančnú zodpovednosť vyplývajúcu z nároku,
- b) sa spor tiež týka zaobchádzania poskytovaného Úniou
- c) je pravdepodobné, že budú vznesené podobné nároky voči zaobchádzaniu poskytovanému ďalšími členskými štátmi, alebo
- d) je pravdepodobné, že nárok nastolí nevyriešené právne otázky.

V prípadoch, keď Únia koná ako odporca, musí príslušný členský štát poskytnúť Komisii všetku potrebnú pomoc a môže byť súčasťou delegácie Komisie v danom rozhodcovskom konaní. Komisia bude členský štát podrobne informovať o všetkých zásadných krokoch v procese, bude s týmto členským štátom úzko spolupracovať a pravidelne s ním konzultovať.

V prípadoch, keď členský štát koná ako odporca, musí poskytnúť Komisii všetky dokumenty týkajúce sa konania a umožniť jej byť súčasťou delegácie členského štátu v danom rozhodcovskom konaní. Členský štát bude Komisiu podrobne informovať o všetkých dôležitých krokoch v procese a môže byť požiadaný, aby vo svojej obhajobe v súvislosti s nárokom zaujal určitú pozíciu v prípade, že ide o záujem Únie.

3.2.4. Kapitola IV: urovnania

Ak sa Komisia domnieva, že záujmom Únie by najviac prospelo urovanie nároku týkajúceho sa zaobchádzania výlučne poskytovaného Úniou, môže prijať rozhodnutie o schválení

urovnania. Toto rozhodnutie sa prijíma v súlade s postupom preskúmania uvedeným v nariadení (EÚ) 182/2011¹⁴.

Ak sa Komisia domnieva, že záujmom Únie by najviac prospelo urovanie nároku týkajúceho sa zaobchádzania poskytovaného členským štátom alebo členským štátom aj Úniou, Komisia to s príslušným členským štátom prekonzultuje. Ak daný členský štát súhlasí s urovaním, bude sa snažiť s Komisiou dohodnúť na prvkoch dôležitých pre rokovania a vykonanie urovnania. Komisia môže rozhodnúť o urovaní sporu, aj keď s tým príslušný členský štát nesúhlasí, ak Komisia usúdi, že ide o nadradený záujem Únie. Podmienky urovnania sa schvália v súlade s postupom preskúmania.

V prípade, že nárok súvisí so zaobchádzaním výlučne poskytovaným členským štátom, členský štát môže urovnať tento spor za predpokladu, že:

- a) členský štát prijíma finančnú zodpovednosť vyplývajúcu z urovnania,
- b) dohoda o urovaní je vykonateľná len voči danému členskému štátu,
- c) podmienky urovnania sú v súlade s právom Únie a
- d) nejde o nadradený záujem Únie.

Členský štát to konzultuje s Komisiou, ktorá do 90 dní rozhodne či sú všetky uvedené podmienky splnené.

3.2.5. Kapitola V: vyplatenie súm priznaných konečnými rozsudkami a v rámci urovnaní

V prípade, že pri nároku konal ako odporca príslušný členský štát, je zodpovedný za vyplatenie súm priznaných konečnými rozsudkami a v rámci urovnaní týkajúcich sa daného nároku.

V prípade, že v súvislosti s nárokom vystupovala Únia ako odporca, vyplátí investorovi všetky sumy priznané konečnými rozsudkami v súlade s pravidlami stanovenými v príslušnej dohode, pokiaľ členský štát neprijal finančnú zodpovednosť za spor. V prípade, keď sa dohodlo urovanie, Komisia vyplátí sumu urovnania v súlade s pravidlami stanovenými v dohode o urovaní.

Keď sa Komisia domnieva, že by celú sumu priznanú konečnými rozsudkami alebo sumu urovnania alebo jej časť mal zaplatiť členský štát, ktorý neprijal finančnú zodpovednosť, prekonzultuje to s príslušným členským štátom. Ak Komisia a členský štát nedokážu v danej záležitosti dospieť k dohode, Komisia prijme rozhodnutie, v ktorom sa stanovuje suma, ktorú má členský štát zaplatiť. Do troch mesiacov od dátumu rozhodnutia členský štát poskytne danú sumu v prospech rozpočtu Únie vrátane úrokov. Ak členský štát nesúhlasí z pridelením finančnej zodpovednosti Komisiou, podá námietku. Ak Komisia nesúhlasí s námietkou členského štátu, prijme rozhodnutie, v ktorom žiada členský štát o náhradu v prospech rozpočtu Únie vrátane úrokov. Členský štát sa potom môže odvolať na článok 263 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a požiadať o zrušenie daného rozhodnutia. Táto záležitosť bude potom rozhodnutá Súdnym dvorom Európskej únie v súlade s týmto nariadením. Tento postup

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

by nemal obsahovať žiadny prvok kontroly rozhodnutia Komisie zo strany členských štátov. Toto je rozhodnutie, ktoré sa uplatňuje len na jeden členský štát a pri ktorom použitie noriem stanovených nariadením zo strany Komisie by nemalo podliehať politickej kontrole členských štátov. Pre správne fungovanie tohto nariadenia je kľúčové dôsledné a objektívne uplatňovanie kritérií. Ak príslušný členský štát požiada o zrušenie rozhodnutia Komisie Súdny dvor Európskej únie, budú môcť do konania pred Súdnym dvorom zasiahnuť iné členské štáty, ktoré sa zaujímajú o výklad.

V prípade, keď Únia koná ako odporca, náklady za rozhodcovské konanie zaplatí Únia alebo členský štát v súlade s tým, komu je v prípade daného sporu pridelená finančná zodpovednosť. Komisia môže prijať rozhodnutie, ktorým sa bude od členského štátu, ktorého sa týka nárok, požadovať finančný príspevok do rozpočtu Únie na pokrytie všetkých pravidelných splátok nákladov na rozhodcovské konanie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Vzhľadom na povahu veci nie je možné poskytnúť presné informácie o pravdepodobných nákladoch spojených s urovnaním sporu medzi investorom a štátom. Tieto náklady závisia od širokej škály faktorov, ktoré zahŕňajú kapitálové toky, stabilitu investičného prostredia atď. Vystavenie Únie tejto zodpovednosti tiež samozrejme závisí od počtu takýchto dohôd, ktorých je prípadne zmluvnou stranou. V čase predloženia návrhu je Únia zmluvnou stranou len jednej dohody s možnosťou urovnávania sporov medzi investorom a štátom, i keď sa v súčasnosti rokuje o určitom počte ďalších dohôd. Pri príprave takéhoto nariadenia, ktoré má mať horizontálny účinok, nie je preto možné byť konkrétny, pokiaľ ide o pravdepodobný vplyv na rozpočet. Aj keď by sa nemal podceňovať problém súvisiaci s poskytnutím presných odhadov, presnejšia analýza je v každom jednotlivom prípade možná v posúdeniach vplyvu, ktoré budú pripravené pre konkrétne dohody, pričom tieto dohody by tiež mali byť predmetom hodnotenia ex post. Finančné výkazy sa pripravujú pre všetky budúce dohody, ktoré sa majú prijať podľa článku 218 zmluvy a ktoré budú patriť do pôsobnosti tohto nariadenia.

Je potrebné zabezpečiť, aby boli do všeobecného rozpočtu Únie zavedené potrebné prvky, s cieľom pokryť všetky možné náklady vyplývajúce z dohôd s tretími krajinami vrátane urovnania sporu medzi investorom a štátom, podľa ustanovení tohto nariadenia. Ide o tri prvky. Po prvé je potrebné prijať ustanovenie o vyplatení prípadných nákladov rozhodcovského súdu a všetkých ostatných súvisiacich nákladov. Po druhé je potrebné prijať ustanovenie pre prípady, keď musí Únia zaplatiť náhradu priznanú konečnými rozsudkami alebo sumu urovnania v súvislosti s aktmi jej inštitúcií. Po tretie, v prípadoch, keď Únia vystupuje ako odporca, ale za finančne zodpovedného sa v konečnom dôsledku považuje príslušný členský štát, je potrebné, aby Únia realizovala všetky potrebné platby a potom, aby jej tieto platby uhradil príslušný členský štát. Je tiež potrebné stanoviť mechanizmus, v rámci ktorého by členský štát, ktorý prijal finančnú zodpovednosť v súvislosti s určitým prípadom, poskytoval pravidelné platby do rozpočtu EÚ s cieľom kompenzovať náklady za rozhodcovské konanie. Vrátanie všetkých takýchto platieb a prostriedkov by sa realizovalo prostredníctvom rozpočtového riadku 20 02 01 – Vonkajšie obchodné vzťahy vrátane prístupu k trhom tretích krajín. Potrebné ustanovenia pre tento prípad boli prijaté v návrhu Komisie pre

rozpočet na rok 2013¹⁵ vo forme doplnenia k rozpočtovým poznámkam k už uvedenému rozpočtovému riadku odkazujúcemu na:

„Urovnávanie sporov medzi investorom a štátom na základe medzinárodných dohôd

Je potrebné podporiť tieto výdavky:

- Náklady na rozhodcovské konanie, právne posudky a s tým súvisiace poplatky, ktoré vzniknú Únii ako účastníckej strane v sporoch súvisiacich s vykonávaním medzinárodných dohôd uzavretých v zmysle článku 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.
- Úhrada sumy priznanej konečnými rozsudkami alebo sumy urovnania investorovi v rámci takýchto medzinárodných dohôd.“

¹⁵ Prijaté Komisiou 25. mája 2012 (COM(2012)300).

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

ktorým sa stanovuje rámec na riešenie finančnej zodpovednosti spojenej so súdmi urovnávania sporov medzi investorom a štátom zriadenými medzinárodnými dohodami, ktorých zmluvnou stranou je Európska únia

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) S nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy získala Únia výlučnú právomoc uzatvárať medzinárodné dohody o ochrane investícií. Únia je už stranou Zmluvy o energetickej charte¹, v ktorej sa stanovuje ochrana investícií.
- (2) Dohody, v ktorých sa stanovuje ochrana investícií, spravidla zahŕňajú mechanizmus urovnávania sporov medzi investorom a štátom umožňujúci investorovi z tretej krajiny, aby si uplatnil nárok voči štátu, v ktorom uskutočnil investíciu. Urovnávanie sporov medzi investorom a štátom môže viesť k rozsudkom, ktorými sa priznáva peňažná náhrada. Pri každej takejto veci okrem toho nevyhnutne vzniknú značné náklady na vedenie rozhodcovského konania, ako aj náklady spojené s obhajobou v danej veci.
- (3) V súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie² by sa pri medzinárodnej zodpovednosti za zaobchádzanie, ktoré je predmetom urovnávania sporu, malo postupovať podľa rozdelenia právomocí medzi Európskou úniou a členskými štátmi. Únia bude preto v zásade zodpovedná za obhajobu týkajúcu sa nárokov vyplývajúcich z údajného porušenia pravidiel zahrnutých v dohode, ktoré patria do výlučnej právomoci Únie, nezávisle od toho, či zaobchádzanie, o ktoré ide, uplatnila samotná Únia alebo členský štát.
- (4) Ak má Únia medzinárodnú zodpovednosť za poskytnuté zaobchádzanie, podľa medzinárodného práva sa očakáva, že vyplátí prípadnú sumu priznanú nepriaznivým rozsudkom a zaplatí náklady prípadného sporu. Nepriaznivý rozsudok

¹ Ú. v. ES L 69, 9.3.1998, s. 1.

² Stanovisko Európskeho súdneho dvora 1/91, Zb. 1991, s. I-60709.

však prípadne môže vyplývať buď zo zaobchádzania poskytnutého samotnou Úniou, alebo zo zaobchádzania poskytnutého členským štátom. Bolo by preto nespravodlivé, keby sa sumy priznané rozsudkom a náklady na rozhodcovské konanie platili z rozpočtu Únie, ak zaobchádzanie poskytol členský štát. Je preto nevyhnutné, aby sa podľa práva Únie a bez toho, aby bola dotknutá medzinárodná zodpovednosť Únie, finančná zodpovednosť rozdelila na základe kritérií stanovených v tomto nariadení medzi Úniu a členský štát zodpovedný za poskytnuté zaobchádzanie.

- (5) Vo svojom uznesení o budúcej medzinárodnej investičnej politike EÚ³ Európsky parlament výslovne vyzval na vytvorenie mechanizmu stanoveného v tomto nariadení. Rada okrem toho požiadala Komisiu vo svojich záveroch o komplexnej medzinárodnej investičnej politike z 25. októbra 2010, aby pripravila štúdiu o tejto záležitosti.
- (6) Finančná zodpovednosť by sa mala prideliť subjektu zodpovednému za zaobchádzanie, o ktorom sa zistilo, že nie je v súlade s príslušnými ustanoveniami dohody. Znamená to, že finančnú zodpovednosť by mala niesť Únia vtedy, keď príslušné zaobchádzanie poskytuje inštitúcia, subjekt alebo agentúra Únie. Finančnú zodpovednosť by mal niesť príslušný členský štát vtedy, keď príslušné zaobchádzanie poskytuje členský štát. Ak však členský štát koná spôsobom vyžadovaným podľa práva Únie, napríklad pri transpozícii smernice prijatej na úrovni Únie, mala by finančnú zodpovednosť niesť Únia do takej miery, v akej sa príslušné zaobchádzanie vyžaduje podľa práva Únie. Okrem toho je potrebné, aby sa v nariadení predpokladala eventualita, že konkrétna vec sa môže týkať zaobchádzania poskytnutého členským štátom aj zaobchádzania vyžadovaného podľa práva Únie. Nariadenie sa bude vzťahovať na všetky úkony členských štátov a Európskej únie.
- (7) Únia zastúpená Komisiou by mala vystupovať ako odporca vždy, keď sa spor týka výlučne zaobchádzania poskytnutého inštitúciami, subjektmi alebo agentúrami Únie, takže Únia nesie prípadnú finančnú zodpovednosť vyplývajúcu zo sporu v súlade s kritériami uvedenými v predchádzajúcom texte.
- (8) Na druhej strane, ak by členský štát niesol prípadnú finančnú zodpovednosť vyplývajúcu zo sporu, je v zásade vhodné takémuto členskému štátu umožniť, aby vystupoval ako odporca na účely obhajoby zaobchádzania, ktoré poskytol investorovi. Dohodami stanovenými v tomto nariadení sa to umožňuje. Predstavuje to značnú výhodu, ktorá spočíva v nezaťažovaní rozpočtu Únie a zdrojov Únie, a to ani dočasne, nákladmi na konanie alebo prípadnou sumou priznanou rozsudkom vyneseným v neprospech príslušného členského štátu.
- (9) Členské štáty však môžu uprednostniť, aby ako odporca v tomto type sporov vystupovala Únia zastúpená Komisiou, napríklad vzhľadom na odbornú expertízu. Členským štátom by sa preto malo umožniť, aby odmietli, že budú vystupovať ako odporca, bez toho, aby bola dotknutá ich finančná zodpovednosť.
- (10) Za určitých okolností je z hľadiska zabezpečenia vhodnej ochrany záujmov Únie veľmi dôležité, aby v sporoch zahŕňajúcich zaobchádzanie, ktoré poskytol členský štát, vystupovala ako odporca samotná Únia. Môže k tomu dôjsť najmä vtedy, keď spor zahŕňa aj zaobchádzanie poskytnuté Úniou, ak sa zdá, že zaobchádzanie, ktoré poskytol členský štát, sa vyžaduje podľa práva Únie, ak je pravdepodobné,

³ Bod 35 uznesenia A7 0070/2011 z 22. apríla 2011.

že podobné nároky sa môžu uplatniť voči iným členským štátom alebo ak vec zahŕňa nevyriešené právne otázky, ktorých vyriešenie môže mať vplyv na prípadné budúce konania proti iným členským štátom alebo Únii. Ak sa spor čiastočne týka zaobchádzania poskytnutého Úniou alebo vyžadovaného podľa práva Únie, Únia by mala vystupovať ako odporca, okrem prípadu, keď sú nároky týkajúce sa takéhoto zaobchádzania menej dôležité vzhľadom na prípadnú finančnú zodpovednosť, o ktorú ide, a vzniknuté právne otázky vo vzťahu k nárokom týkajúcim sa zaobchádzania, ktoré poskytol členský štát.

- (11) S cieľom zabezpečiť, aby sa mohli zohľadniť záujmy Únie, a teda členských štátov ako celku, je nevyhnutné stanoviť eventualitu, že Únia za takýchto okolností vystupuje ako odporca. Uvedené je vyjadrené v zásadách jednoty zastupovania navonok a povinnosti spolupráce podľa článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a judikatúry Súdneho dvora Európskej únie⁴, ktoré sa uplatňujú bez ohľadu na príslušnú právomoc.
- (12) Je vhodné, aby Komisia v rozsahu rámca stanoveného v tomto nariadení rozhodla, či by odporcom mala byť Únia alebo či by mal ako odporca vystupovať členský štát.
- (13) Je nevyhnutné stanoviť určité praktické dohody na vedenie rozhodcovského konania pri sporoch, ktoré sa týkajú zaobchádzania poskytnutého členským štátom. Bez ohľadu na to, či v takýchto sporoch vystupuje ako odporca Únia alebo členský štát, by cieľom uvedených dohôd malo byť čo najlepšie riešenie sporu pri súčasnom zabezpečení rešpektovania zásad jednoty zastupovania navonok a povinnosti spolupráce podľa článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a judikatúry Súdneho dvora Európskej únie⁵. Ak Únia vystupuje ako odporca, mala by sa takýmito dohodami stanoviť veľmi úzka spolupráca vrátane bezodkladného informovania o všetkých procesných krokoch, poskytovania dokumentov, častých konzultácií a účasti v delegácii zúčastňujúcej sa na konaní.
- (14) Keď členský štát vystupuje ako odporca, je rovnako vhodné, aby Komisiu informoval o vývoji v danej veci a aby Komisia od členského štátu vystupujúceho ako odporca mohla vyžadovať, ak je to vhodné, aby v záležitostiach, ktoré sú v záujme Únie, zaujal určitú pozíciu.
- (15) Členský štát môže kedykoľvek súhlasiť s tým, že bude finančne zodpovedný v prípade, že sa má vyplatiť náhrada. V takom prípade môžu členský štát a Komisia dospieť k dohodám o pravidelných platbách nákladov a o vyplatení prípadnej náhrady. Takýto súhlas neznamená, že členský štát uznáva opodstatnenosť nároku, ktorý je predmetom sporu. Komisia by mala mať možnosť prijať rozhodnutie, ktorým sa od členského štátu vyžaduje zaplatenie zálohy na takéto náklady. V prípade, že súd prizná rozsudkom náklady Únii, by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušnému členskému štátu zálohová platba na náklady bezodkladne vrátila.
- (16) V niektorých prípadoch môže byť vhodné dosiahnuť urovnanie, aby sa zabránilo nákladnému a zbytočnému rozhodcovskému konaniu. Je nevyhnutné stanoviť postup na uskutočnenie takýchto urovnaní. Takýto postup by mal Komisii konajúcej v súlade

⁴ Stanovisko Európskeho súdneho dvora 1/94, Zb. 1994, s. I-5267; *Komisia/Rada* (FAO), Zb. 1996, s. I-1469.

⁵ Stanovisko Európskeho súdneho dvora 1/94, Zb. 1994, s. I-5267; *Komisia/Rada* (FAO), Zb. 1996, s. I-1469.

s postupom preskúmania umožniť urovnanie vecí, ak je to v záujme Únie. Ak sa vec týka zaobchádzania poskytnutého členským štátom, je vhodné, aby Komisia a príslušný členský štát úzko spolupracovali a viedli konzultácie. Členskému štátu by sa mala ponechať možnosť danú vec kedykoľvek urovnať, za predpokladu, že prevezme plnú finančnú zodpovednosť a že takéto urovnanie je v súlade s právom Únie a so záujmami Únie.

- (17) Ak sa vyniesol rozsudok v neprospech Európskej únie, suma priznaná uvedeným rozsudkom by sa mala bezodkladne vyplatiť. Komisia by mala zariadiť platbu takýchto súm priznaných rozsudkom, okrem prípadu, keď už finančnú zodpovednosť prevzal členský štát.
- (18) Komisia by s príslušným členským štátom mala viesť intenzívne konzultácie, aby sa dosiahla dohoda o pridelení finančnej zodpovednosti. Ak Komisia určí, že zodpovedný je členský štát a členský štát s tým nesúhlasí, Komisia by mala sumu priznanú rozsudkom vyplatiť, mala by však vydať rozhodnutie určené členskému štátu, v ktorom ho požiada o poskytnutie príslušných súm v prospech rozpočtu Európskej únie spolu s uplatniteľnými úrokmi. Splatnými úrokmi by mali byť úroky stanovené podľa [článku 71 ods. 4 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev v znení zmien a doplnení⁶]. Článok 263 zmluvy je dispozíciou v prípadoch, keď sa členský štát domnieva, že rozhodnutie nespĺňa kritériá stanovené v tomto nariadení.
- (19) Z rozpočtu Únie by sa mali hradiť výdavky vyplývajúce z dohôd uzavretých podľa článku 218 zmluvy, v ktorých sa stanovuje urovnávanie sporov medzi investorom a štátom. Ak členský štát nesie finančnú zodpovednosť podľa tohto nariadenia, Únii by sa malo umožniť, aby pred vynaložením príslušných výdavkov najprv vybrala príspevky od príslušného členského štátu alebo aby príslušné výdavky najprv vynaložila a potom si ich nechala nahradiť príslušným členským štátom. Malo by byť možné používať oba tieto mechanizmy zaobchádzania s rozpočtom v závislosti od toho, čo je uskutočniteľné, najmä vzhľadom na časový rozvrh. Pri oboch mechanizmoch by sa s príspevkami alebo náhradami vyplatenými členskými štátmi malo zaobchádzať ako s vnútornými pripísanými príjmami rozpočtu Únie. Rozpočtové prostriedky vyplývajúce z týchto vnútorných pripísaných príjmov by sa mali použiť nielen na úhradu príslušných výdavkov, ale aj na doplnenie iných častí rozpočtu Únie, z ktorých sa poskytli pôvodné rozpočtové prostriedky na vynaloženie príslušných výdavkov v rámci druhého mechanizmu.
- (20) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci.
- (21) Vykonávacie právomoci týkajúce sa článku 12 ods. 1, článku 13 ods. 4 a článku 14 ods. 3 by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné

⁶ Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁷ Odkazy sa majú nahradiť odkazmi na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na ročný rozpočet Únie (2010/395 (COD)), keď bude prijaté.

zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie⁸.

- (22) Pri prijímaní rozhodnutí o urovnaní sporov podľa článku 14 ods. 3 by sa mal použiť konzultačný postup, keďže uvedené rozhodnutia budú mať nanajvýš len dočasný vplyv na rozpočet Únie, pretože od príslušného členského štátu sa bude vyžadovať, aby prevzal všetku finančnú zodpovednosť vyplývajúcu zo sporu a vzhľadom na podrobné kritériá stanovené v nariadení, pokiaľ ide o prijateľnosť takýchto urovnaní,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na urovnávanie sporov medzi investorom a štátom vedené podľa dohody, ktorej zmluvnou stranou je Európska únia, a začaté navrhovateľom tretej krajiny.
2. Na informačné účely uverejňuje Komisia v *Úradnom vestníku Európskej únie* zoznam dohôd, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, a aktualizuje ho.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „dohoda“ je každá medzinárodná dohoda, ktorej zmluvnou stranou je Únia a v ktorej sa stanovuje urovnávanie sporov medzi investorom a štátom;
- b) „náklady vyplývajúce z rozhodcovského konania“ sú poplatky a náklady rozhodcovského súdu, ako aj náklady na zastupovanie a výdavky, ktoré sú rozhodcovským súdom priznané navrhovateľovi;
- c) „spor“ je rozpor o nároku, ktorý si navrhovateľ uplatňuje voči Únii podľa dohody a o ktorom rozhodne rozhodcovský súd;
- d) „urovnávanie sporov medzi investorom a štátom“ je mechanizmus stanovený dohodou, prostredníctvom ktorého si môže navrhovateľ uplatňovať nároky voči Únii;
- e) „členský štát“ je jeden alebo viacero členských štátov Európskej únie;

⁸ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

- f) „príslušný členský štát“ je členský štát, ktorý poskytol zaobchádzanie údajne predstavujúce nesúlad s dohodou;
- g) „finančná zodpovednosť“ je povinnosť vyplatiť peňažnú sumu priznanú rozhodcovským súdom alebo dohodnutú ako súčasť urovnania a zahŕňajúcu náklady vyplývajúce z rozhodcovského konania;
- h) „urovnanie“ je každá dohoda medzi Úniou a/alebo členským štátom na jednej strane a navrhovateľom na strane druhej, pričom navrhovateľ súhlasí, že výmenou za vyplatenie peňažnej sumy nebude pokračovať v uplatňovaní nárokov vrátane prípadu, keď je urovanie zaznamenané v rozsudku rozhodcovského súdu;
- i) „rozhodcovský súd“ je každá osoba alebo subjekt určené v rámci dohody rozhodovať o spore medzi investorom a štátom;
- j) „navrhovateľ“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá si podľa dohody môže uplatniť nárok v rámci urovnávania sporu medzi investorom a štátom, alebo každá fyzická alebo právnická osoba, ktorej boli zákonne priznané nároky navrhovateľa v rámci dohody.

KAPITOLA II

Pridelenie finančnej zodpovednosti

Článok 3

Kritériá pridelenia

1. Finančná zodpovednosť vyplývajúca zo sporu v rámci dohody sa prideluje podľa týchto kritérií:
 - a) Únia nesie finančnú zodpovednosť vyplývajúcu zo zaobchádzania poskytnutého inštitúciami, subjektmi alebo agentúrami Únie;
 - b) príslušný členský štát nesie finančnú zodpovednosť vyplývajúcu zo zaobchádzania poskytnutého uvedeným členským štátom, s výnimkou prípadu, keď sa takéto zaobchádzanie vyžadovalo podľa práva Únie.

Bez ohľadu na prvý pododsek písm. b), ak sa od príslušného členského štátu vyžaduje, aby konal podľa práva Únie s cieľom napraviť nesúlad predchádzajúceho aktu s právom Únie, je uvedený členský štát finančne zodpovedný okrem prípadu, keď sa prijatie takéhoto prechádzajúceho aktu vyžadovalo podľa práva Únie.
2. V prípadoch stanovených v tomto nariadení prijíma Komisia rozhodnutie určujúce finančnú zodpovednosť príslušného členského štátu v súlade s kritériami stanovenými v odseku 1.
3. Bez ohľadu na odsek 1 nesie finančnú zodpovednosť príslušný členský štát vtedy, keď:
 - a) prevzal prípadnú finančnú zodpovednosť podľa článku 11;

- b) vystupuje ako odporca podľa článku 8 alebo
- c) dospel k dohode o urovnaní podľa článku 12.

KAPITOLA III

Vedenie sporov

Oddiel 1

Vedenie sporov týkajúcich sa zaobchádzania poskytnutého Úniou

Článok 4

Zaobchádzanie poskytnuté Úniou

Únia vystupuje ako odporca, keď sa spor týka zaobchádzania poskytnutého inštitúciami, subjektmi alebo agentúrami Únie.

Oddiel 2

Vedenie sporov týkajúcich sa zaobchádzania, ktoré poskytol členský štát

Článok 5

Zaobchádzanie, ktoré poskytol členský štát

Ustanovenia tohto oddielu sa uplatňujú v sporoch, ktoré sa úplne alebo sčasti týkajú zaobchádzania, ktoré poskytol členský štát.

Článok 6

Konzultácie

1. Komisia informuje príslušný členský štát hneď, ako jej bola doručená žiadosť navrhovateľa o konzultácie v súlade s ustanoveniami dohody. Členský štát, ktorý sa dozvedel o žiadosti o konzultácie alebo ktorému bola žiadosť o konzultácie doručená, bezodkladne informuje Komisiu.
2. Zástupcovia príslušného členského štátu sú súčasťou delegácie Únie zúčastňujúcej sa na konzultáciách.
3. Príslušný členský štát bezodkladne poskytuje Komisii všetky informácie, ktoré môžu byť v danej veci dôležité.

Článok 7

Začatie rozhodcovského konania

Komisia informuje príslušný členský štát hneď, ako jej bolo doručené oznámenie, v ktorom navrhovateľ uviedol svoj úmysel začať rozhodcovské konanie v súlade s ustanoveniami dohody.

Členský štát, ktorému je doručené oznámenie uvádzajúce úmysel navrhovateľa začať rozhodcovské konanie, Komisiu bezodkladne informuje.

Článok 8

Status odporcu

1. Ak sa v dohode taká možnosť stanovuje, príslušný členský štát vystupuje ako odporca, s výnimkou prípadu, keď vznikne niektorá z týchto situácií:

- a) Komisia prijala rozhodnutie podľa odseku 2 alebo
- b) členský štát Komisii do 30 dní odo dňa, keď mu bolo doručené oznámenie, alebo od informovania uvedeného v článku 7 písomne nepotvrdil, že má v úmysle vystupovať ako odporca.

Ak vznikne jedna zo situácií uvedených v písmenách a) alebo b), vystupuje ako odporca Únia.

2. Komisia môže do 30 dní odo dňa, keď jej bolo doručené oznámenie, alebo od informovania uvedeného v článku 7 rozhodnúť, že Únia vystupuje ako odporca, za jednej alebo viacerých z týchto okolností:

- a) je pravdepodobné, že Únia bude niest' aspoň časť prípadnej finančnej zodpovednosti vyplývajúcej zo sporu v súlade s kritériami stanovenými v článku 3;
- b) spor sa týka aj zaobchádzania poskytnutého inštitúciami, subjektmi alebo agentúrami Únie;
- c) je pravdepodobné, že podobné nároky sa v rámci tej istej dohody budú uplatňovať voči zaobchádzaniu poskytnutému inými členskými štátmi a Komisia má najlepšiu pozíciu na zabezpečenie účinnej a konzistentnej obhajoby alebo
- d) spor vyvoláva nevyriešené právne otázky, ktoré sa v rámci tej istej dohody alebo iných dohôd Únie môžu znova vyskytnúť v iných sporoch týkajúcich sa zaobchádzania poskytnutého Úniou alebo inými členskými štátmi.

3. Komisia a príslušný členský štát začnú bezodkladne po tom, ako im bolo doručené oznámenie alebo po informovaní uvedenom v článku 7 konzultácie o riešení danej

veci podľa tohto článku. Komisia a príslušný členský štát zabezpečujú, aby boli dodržané všetky lehoty stanovené v dohode.

4. Komisia informuje ostatné členské štáty a Európsky parlament o každom spore, v ktorom sa uplatňuje tento článok, a o spôsobe, akým sa uplatnil.

Článok 9

Vedenie rozhodcovského konania členským štátom

1. Ak ako odporca vystupuje členský štát,
 - a) poskytuje Komisii všetky dokumenty týkajúce sa konania;
 - b) informuje Komisiu o všetkých významných procesných krokoch a pravidelne vedie konzultácie, ako aj v každom prípade, keď o to Komisia požiada a
 - c) umožňuje na žiadosť Komisie jej zástupcom, aby boli súčasťou delegácie zastupujúcej členský štát.
2. Komisia môže kedykoľvek od príslušného členského štátu vyžadovať, aby zaujal určitú pozíciu, pokiaľ ide o akýkoľvek právny nález spomenutý v rámci sporu alebo akýkoľvek iný prvok, ktorý je v záujme Únie.
3. Ak sa dohodou alebo pravidlami v nej uvedenými stanovuje v súvislosti s právnym nálezom možnosť zrušenia, odvolania alebo preskúmania, môže Komisia, ak sa domnieva, že konzistentnosť alebo správnosť výkladu dohody si to vyžadujú, požiadať členský štát, aby podal žiadosť o takéto zrušenie, odvolanie alebo preskúmanie. Za takýchto okolností sú zástupcovia Komisie súčasťou delegácie a môžu vyjadrovať názory Únie, pokiaľ ide o tento právny nález.

Článok 10

Vedenie rozhodcovského konania Úniou

V priebehu celého rozhodcovského konania, ak Únia vystupuje ako odporca podľa článku 8, sa uplatňujú tieto ustanovenia:

- a) Komisia prijíma všetky nevyhnutné opatrenia na obhajobu príslušného zaobchádzania;
- b) príslušný členský štát poskytuje Komisii všetku potrebnú pomoc;
- c) Komisia poskytuje členskému štátu všetky dokumenty týkajúce sa konania, aby sa zabezpečila čo najúčinnnejšia obhajoba a
- d) Komisia a príslušný členský štát pripravujú obhajobu v úzkej spolupráci so zástupcami príslušného členského štátu, ktorý má nárok byť súčasťou delegácie Únie zúčastňujúcej sa na konaní.

Článok 11

Prevzatie prípadnej finančnej zodpovednosti príslušným členským štátom, keď je odporcom Únia

Keď Únia vystupuje ako odporca podľa článku 8, príslušný členský štát môže kedykoľvek prevziať prípadnú finančnú zodpovednosť vyplývajúcu z rozhodcovského konania. Na tento účel môžu príslušný členský štát a Komisia dospieť k dohodám, ktoré sa okrem iného zaoberajú:

- a) mechanizmami na pravidelné platby nákladov vyplývajúcich z rozhodcovského konania;
- b) mechanizmami na vyplatenie všetkých súm priznaných rozsudkami vynesenými v neprospech Únie.

KAPITOLA IV

Urovnania

Článok 12

Urovnávanie sporov týkajúcich sa zaobchádzania poskytnutého Úniou

1. Ak sa Komisia domnieva, že urovanie sporu týkajúceho sa zaobchádzania výlučne poskytnutého Úniou by bolo v záujme Únie, môže v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 20 ods. 3 prijať vykonávacie rozhodnutie s cieľom schváliť urovanie.
2. Ak by urovanie prípadne zahŕňalo iný úkon ako vyplatenie peňažnej sumy, uplatňujú sa príslušné postupy pre takéto úkon.

Článok 13

Urovnávanie sporov týkajúcich sa zaobchádzania, ktoré poskytol členský štát

1. Ak je Únia odporcom v spore týkajúcom sa zaobchádzania, ktoré poskytol úplne alebo sčasti členský štát a Komisia sa domnieva, že urovanie sporu by bolo v záujme Únie, konzultuje najprv s príslušným členským štátom. Aj členský štát môže začať konzultácie s Komisiou.
2. Ak príslušný členský štát súhlasí s urovaním sporu, snaží sa s Komisiou dospieť k dohode, v ktorej sa stanovujú nevyhnutné prvky týkajúce sa rokovania o urovaní a vykonania urovnania.
3. V prípade, že členský štát s urovaním sporu nesúhlasí, môže Komisia spor urovnať, keď si to vyžadujú nadradené záujmy Únie.
4. Podmienky dohodnutého urovnania sa schvaľujú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 20 ods. 3.

Článok 14

Urovnanie členským štátom

1. Ak je Únia odporcom v spore týkajúcom sa výlučne zaobchádzania, ktoré poskytol členský štát, príslušný členský štát môže spor urovnať, ak:
 - a) príslušný členský štát prevezme všetku finančnú zodpovednosť vyplývajúcu z urovnania;
 - b) je dohoda o urovaní vykonateľná iba voči príslušnému členskému štátu;
 - c) sú podmienky urovnania zlučiteľné s právom Únie a
 - d) urovanie nie je v rozpore s nadradeným záujmom Únie.
2. Komisia a príslušný členský štát môžu začať konzultácie na vyhodnotenie úmyslu členského štátu spor urovnať.
3. Príslušný členský štát oznamuje Komisii návrh dohody o urovaní. Platí, že Komisia s dohodou o urovaní súhlasí, ak do 90 dní po oznámení návrhu dohody o urovaní členským štátom v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 20 ods. 2 nerozhodne inak z dôvodu, že urovanie nespĺňa všetky podmienky stanovené v odseku 1.

KAPITOLA V

Vyplatenie súm priznaných konečnými rozsudkami a v rámci urovnaní

Článok 15

Rozsah pôsobnosti

Ustanovenia tejto kapitoly sa uplatňujú v prípade, keď Únia vystupuje v spore ako odporca.

Článok 16

Postup vyplatenia súm priznaných rozsudkami alebo v rámci urovnaní

1. Navrhovateľ, v ktorého prospech bol vynesенý konečný rozsudok podľa dohody, môže Komisii predložiť žiadosť o vyplatenie sumy priznanej uvedeným rozsudkom. Komisia vypláca každú takúto sumu priznanú rozsudkom v príslušných lehotách stanovených v dohode, s výnimkou prípadu, keď príslušný členský štát prevzal finančnú zodpovednosť podľa článku 11; sumu priznanú rozsudkom vyplatí v takom prípade členský štát.
2. Ak urovanie schválené Úniou podľa článku 12 alebo 13 nie je zaznamenané v rozsudku, navrhovateľ môže Komisii predložiť žiadosť o vyplatenie sumy priznanej v rámci urovnania. Komisia vypláca všetky takéto sumy priznané v rámci urovnania v príslušných lehotách stanovených v dohode o urovaní.

Článok 17

Postup v prípade, keď sa nedospeje k dohode o finančnej zodpovednosti

1. Ak Únia vystupuje ako odporca podľa článku 8 a Komisia sa domnieva, že sumu priznanú daným rozsudkom alebo v rámci daného urovnania by mal sčasti alebo úplne vyplatiť príslušný členský štát na základe kritérií stanovených v článku 3 ods. 1, uplatňuje sa postup stanovený v odsekoch 2 až 5.
2. Komisia a príslušný členský štát bezodkladne začínajú konzultácie v snahe dospieť k dohode o finančnej zodpovednosti príslušného členského štátu a prípadne Únie.
3. Do troch mesiacov od doručenia žiadosti o vyplatenie sumy priznanej konečným rozsudkom alebo v rámci urovnania prijme Komisia rozhodnutie určené príslušnému členskému štátu určujúce sumu, ktorú má uvedený členský štát vyplatiť.
4. Pokiaľ príslušný členský štát nevznesie proti určeniu Komisie do jedného mesiaca námietku, poskytuje príslušný členský štát najneskôr tri mesiace po rozhodnutí Komisie v prospech rozpočtu Únie náhradu za vyplatenie sumy priznanej rozsudkom alebo v rámci urovnania. Príslušný členský štát je zodpovedný za všetky splatné úroky so sadzbou uplatňovanou na iné peňažné sumy dlžné rozpočtu Únie.
5. Ak príslušný členský štát vznesie námietku a Komisia s námietkou členského štátu nesúhlasí, prijíma Komisia do troch mesiacov od doručenia námietky členského štátu rozhodnutie, ktorým sa od príslušného členského štátu vyžaduje náhrada sumy vyplnenej Komisiou a úrok so sadzbou uplatňovanou na iné peňažné sumy dlžné rozpočtu Únie.

Článok 18

Zálohová platba nákladov na rozhodcovské konanie

1. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát bude podľa kritérií stanovených v článku 3 zodpovedný za vyplatenie prípadnej sumy priznanej rozsudkom, môže prijať rozhodnutie, ktorým sa od príslušného členského štátu vyžaduje, aby v prospech rozpočtu Únie poskytol finančné príspevky na prípadné náklady vyplývajúce z rozhodcovského konania.
2. Pokiaľ rozhodcovský súd prizná náklady vyplývajúce z rozhodcovského konania Únii a príslušný členský štát uskutočňoval pravidelné platby nákladov vyplývajúcich z rozhodcovského konania, Komisia zabezpečuje, aby sa previedli členskému štátu, ktorý ich zaplatil ako zálohu.

Článok 19

Vyplatenie členským štátom

Náhrada alebo platba členského štátu v prospech rozpočtu Únie na účely vyplatenia sumy priznanej rozsudkom alebo v rámci urovnania alebo akýchkoľvek nákladov sa považujú za vnútorné pripísané príjmy v zmysle [článku 18 nariadenia Rady (ES, Euratom)

č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev⁹]. Môžu sa použiť na úhradu výdavkov vyplývajúcich z dohôd uzavretých podľa článku 218 zmluvy stanovujúcich urovnávanie sporov medzi investorom a štátom alebo na doplnenie rozpočtových prostriedkov pôvodne poskytnutých na úhradu sumy priznanej rozsudkom alebo v rámci urovnania alebo akýchkoľvek iných nákladov.

KAPITOLA VI

Záverečné ustanovenia

Článok 20

1. Komisii pomáha [výbor pre investičné dohody zriadený nariadením [2010/197 COD]]. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 21

Podávanie správ a preskúmanie

1. Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade v pravidelných intervaloch správu o vykonávaní tohto nariadenia. Prvá správa sa predloží najneskôr tri roky po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Ďalšie správy sa potom predkladajú každé tri roky.
2. Komisia môže Európskemu parlamentu a Rade predložiť spolu so správou uvedenou v odseku 1 a na základe zistení Komisie aj návrh na zmenu a doplnenie tohto nariadenia.

Článok 22

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

⁹ Odkazy sa majú nahradiť odkazmi na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na ročný rozpočet Únie (2010/395 (COD)), keď bude prijaté.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*